

Bősze Péter

Elszakadt a fonal – búcsú Szirmai Imrétől (1942–2018)

Elszakadt a fonal, amelyet életnek nevezünk. Nem tudtam, nem tudtuk, hogy gyengül; lazulását titkaid közt örizted. Nem akartál erőtlenné váló szálak tudatával kötődni hozzánk. Rejtőzködve harcoltál szörnyű betegségeddel: döbbenet értesültem, hogy nincs tovább.

Levelet írtam, kérve bölcs, szellemes közreműködésedet a *Magyar Orvosi Nyelv* eme számában lévő szócísiszolásához. Feleséged, Anita válaszolt:

Tisztelt Főszerkesztő Úr!

Mély fájdalommal írom meg Önnek a szomorú hírt, drága férjem október 23-án elhunyt...

Néma csend és űr. Az ürességben özönlenek a gondolatok: Hogyan? Miért? Még nem fejezted be, amit akartál. Utoljára nyáron találkoztunk; vidáman beszélte terveidről és közös munkánkról is. És most semmi. Ki folytatja? Itt hagyta; most már odaát élvezik szellemed. Fogsz ott is iskolát teremteni? A tudomány és a művészet asztalára olyan mérhetetlenül sokat letenni, mint itt? Ott is hálaival fognak gondolni gyógyító kezeidre? Nekik is fogsz festeni, meg könyveket írni?

Kezembe vettem az életrajzod, Anita küldte.

Szakképzettség: a Pécsi Orvostudományi Egyetemen általános orvosi oklevél (1966). Szakvizsga: neurológia, pszichiátria, klinikai neurofiziológia; szakképesítés: klinikai elektrofiziológia, aneszteziológia.

Tudományos minősítés: orvostudományok kandidátusa, az orvostudományok doktora.

Munkahelyek: POTE Ideg- és Elmegyógyászati Klinika. Semmelweis Egyetem Neurológiai Klinika igazgató egyetemi tanára, majd professor emeritusa.

Tanulmányutak: Osztrák Tudományos Akadémia Neurofiziológiai Intézet Bécs, Grazi Műszaki Egyetem, Ludwig Boltzmann Intézet Bécs.

Tudományos tevékenység: az epilepsziás roham és a mikrocirkuláció, ill. az agyi anyagcsere kapcsolatának kutatásában új eredményeket ért el. Vizsgálta – többek között – a Jakob–Creutzfeld-betegség EEG-jeleit, az agyi érelzáródást követő helyreállítási folyamatokat és a vércukoresés ideggyógyászati vonatkozásait. Új laboratóriumi módszereket alkalmazott az agyvíz spektrofotometriás vizsgálatára. Az EEG térképezési vizsgálatokat bevezette a kórimzésbe. Vérösszetevői módszereket alkalmazott az agyérrendszeri betegségek felismerésében és kezelésében. Elektrolettani módszereket állított be a Parkinson-kóros betegek vizsgálatára. Kutatta a beszédzavart és a gondolkodást kísérő idegilelki jelenségeket. Összefoglaló munkákban foglalkozott a tudatzavarokkal. 126 angol, magyar és német nyelvű tudományos közlemény szerzője. 300-nál is több előadást tartott.

Könyvek: *Gyakorlati neurológia, Sürgősség a neurológiában, A neurológiai betegvizsgálat alapjai* (magyar, angol, kínai), *Tabularium neurologiae, Neurológia* (egyetemi tankönyv, Medicina Kiadó Bp. 4. kiadás: 2017). Három egyetemi tankönyv társszerzője (Kopper L. (szerk.): *Molekuláris medicina*; Tulassay Zs. (szerk.) *A belgyógyászat alapjai*; Takács É. (szerk.) *Az idősgondozás kézikönyve*. Nem orvosi tárgyú könyveinek száma 9. Legfontosabbak: *Utazás Paranoiába, Ars Neurologiae, Ideg-lelés*.

Tagság tudományos, szakmai, oktatási és egyéb testületekben: a Magyar Ideg- és Elmegyógyászati Társaság elnöke (1993–2003); a Magyar Tudományos Parkinson Társaság alapítója és elnöke (2004–2010); a Német Elektrofiziológiai és Képző Társaság

tiszteletbeli tagja (2003-tól); a Korányi Sándor Társaság elnöke (2003–2004); Neurológiai Szakorvosképzés Grémiumának elnöke (1993–2007); a SE Szentágotthai János Idegtudományi Doktori Iskola Klinikai Neurológiai Kutatások PhD program vezetője (1995-től); az UEMS Board of Neurology magyar képviselője (1997–2010); a Richter Gedeon Nyrt. a Magyar Egészségügyért Alapítvány kuratórium elnöke (2016-tól); Schaffer Károly Alapítvány kuratórium elnöke (2006–2007, 2014–2015); a *Perfusion*, az *Orvosképzés és a Magyar Orvosi Nyelv* szerkesztőbizottságának tagja.

Szakmai elismerései: WIPO-díj, Kiváló oktató, Széchenyi Profeszsori Ösztöndíj, Sántha-emlékérem, Medicina Nívódíj, Apáczai Csere János-emlékérem, Genersich-díj, Lissák Kálmán-díj, Schaffer Károly-díj.

Orvosi pályafutása mellett festőművészként is tevékenykedik, műveivel négy kiállításon találkozhatott a közönség.

Hogyan fér ennyi egy életbe? Mi jött volna még? Válasz nincs. Búcsúddal mi lettünk szegényebbek.

Imre, hálás vagyok sorsomnak, hogy a magyar orvosi nyelvért együtt is dolgoztunk. Köszönöm a magyar orvosi nyelv tantárgyában tartott előadásaidat, a folyóiratunkban megjelent írásaidat. Élvezettel hallgattam, olvastam, olvasom pontos, lényegyet kiemelő mondataidat; olyan tökéletesek, mintha idegszálak közvetítenék. Mindnyájan tanulunk belőlük.

A „nem értem, miért történt” tudattal mondom búcsút Kharon ladikjának, de ne gondold, hogy nem maradsz velünk, és nem fogunk még együtt dolgozni. Írásaid bővizű források, a jövőben is fogok meríteni belőlük.

A gyógyítóhoz

*Jézus, Te orvos voltál, még nem késő, nézz rám,
Szent Kolléga! Jöjj, tégy csodát, mert gyötör testi kín,
tudom, mert írva vagyon, Te vagy örök példám:
meggyógyult a nagybeteg a jeruzsálemi úton,*

*attól, hogy érintette szegélyét ruhádnak.
Pogány vagyok, nem hittem fényes létezésedet,
de volt életem másokért, akik engem várnak,
érdemtelen vagyok, de a kint jól ismerem,*

*megtanultam, ami másokból lett enyém,
de most bőröm alól testem szökdös, mi marad?
Ismerem már, ezért kérlek, mint érdemtelen:
Vedd el tőlem egy napra a vad fájdalmakat!*

*Tudom, aki életért esdekel hamis ember,
de mivel sose hittem, hogy a lélek létezik,
velem könnyű a dolgod, testemet ne vedd el,
és a lelkemet hagyd benne rejtőzni kicsit.*

Szirmai Imre, 2018.